

2 CENTESIMI

Predbrojba za Monari. Ja
znaša 4 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 2 para.

Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abbonament für die
Monarchie viertheiljährig
4 K, einzelne Nummer
2 Heller.

OMNIBUS

Izizi svaki dan osim sedjelje i svetica
u 11 ura prije pada.

Esce ogni giorno eccettuato la domenica
e festa alle 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

DEPHELLE

Za uvrtanje objava u
«Malom oglašivaču» plaća
se za svaki red 2 para.
Najmanja pristojba 50 p.
Per le inserzioni d' avvisi
nel «Notiziario d'affari»
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minima
30 centesimi.

Jedes Wort im «Kleinen
Anzeiger» kostet 2 h.
Die niedrigste Taxe 30 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije i. Krmpotić i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

VIESTI.

Istarski sabor.

U subotu u 4 sata popodne sastali se zastupnici u Kopru na prvu sjednicu. Manjkali su Bartoli, Bennati, Vidulich i Kompare. Došao je i biskup Flapp. Na mjesto zastup. Spinčića i Bennati-a koji su predali svoje ostavke od komisije za izbornu reformu, izabrani su Kozulić i Ventrella.

Zemaljski je kapetan dao na prvo čitanje vladin predlog za novi izborni red občine Pula i za uvođenje državnog redarstva u Puli. Na predlog zast. Zarotti oba su predloza izručena odboru od sedam lica na daljnje proučenje. U odbor su izabrani zastupnici: Luginja, Stanger, Belli, Franzin, Costantini, Cleva i Bessusi.

Zemaljski kapetan zatvara zatim sjednicu te kaže da će kasnije javiti dan druge sjednice.

Sokolske vježbe, zdravstveni odio.

Sokolske vježbe, zdravstveni odio, obdržavati će se redovito svaki ponedjeljak i četvrtak od 6 1/2, a večer napreda.

Tužan povratak.

Dne 13. ov. mj. o podne došlo je u Trst s parobrodom Austro-Amerikanskoga društva «Alice» 1343 putnika vraćajući se iz Amerike. Dne 26. pr. mj. odputovao je «Alice» iz New-Yorka sa 1578 izseljenika, 235 izkrcali se u Napulju a 1343 u Trstu. Biedna sirotinja vraćala se u tužnom stanju iz daljine gdje nije mogla naći koru hljeba, vraćala se većinom puštome domu svome, hladnom ognjištu a mnogi vraćali se u svoja rodna mjesta gdje ništa pod tim Božjim suncem nisu više imali, jer su sve za put u Ameriku potrošili!

Nakon 2 dana putovanja dogodi se nemili slučaj. Jedna žena iz Aleksandrije imenom Tereza Wirt, naslonjena na strani parobroda, bacila je najednom u morsku dubinu svoju vlogodišnjku kćerkicu Juliju! Jeli to počinila u času ludosti, a čas kad joj očaj i crna bieda potamnili rasu, nezna se! Nesretna žena bje odmah zatvorena i predana u Trstu policiji.

Dne 11. t. mj. kad je parobrod počeo sjeti Jadransko more, slovačka Jurja Semel usmrtila je srčana kap. Po mornarskih propisih nesretnika se bacilo u naručaj mora!

Putem su također dva nesretnika poludila. Među putnicima bilo je Talijana, Slovaka, Hrvata i Magjara. Pogled na to biedno mnoštvo naroda, kad se izkrcalo u Trstu, s izrazom tuge na licu, bolno se je dojmilo svakog gledaoca i bolne se misli nizale u glavi, koliko biede i koliko nepravde teške imade još u ljudskom društvu!

Lovran.

U legiji neurednosti, koje vladaju u Lovranu, može se ubrojiti i ona u ribarini. Naredbe lovranske podeštarije kratko traju, pa je već izašlo i riječ: La legge Fiumana dura una settimana e la legge di Lovran dura da oggi a domani. Da je kod nas riba vrlo skupa, tomu je naj-

više i u prvom redu krivo općinsko poglavstvo.

U Lovranu imademo tri para čozotakih bragoca, koji gotovo cijelu godinu ovdje budu, pa potežu po Kvarneru u svako oča dana: noći, da ulove našu ribu, pa je opet nama skupo prodađu. A zar nema pastiti opć. poglavstvo i na to, da općinari dobiju jeftiniju hranu? Ima, samo naša podeštarija ne će da to učini, a tko od toga najviše koristi pobira? Tudinci, čozoti, i možda ona trojica, četvorica u podeštariji.

Ako vi, gospodo iz podeštarije, kupujete ribu istotako skupo kao što i mi drugi, zar mislite, da se ne bi moglo štogod učiniti protiv toga? Ili zar se bojite predložiti štogod, s čim bi se olakotilo mnogim i mnogim oskudnim općinarima, samo zato, da se ne posvadiše s dopuzlim strancima. Srāmota je, da moramo u svojoj kući kupovati ribu pod onom cijenom, pod kojom nam je Čozoti narivavaju. Trebalo bi izdati kakvu strogu naredbu, da va vimo ne će li pasti cijene ribi. Ta ne budu li Čozoti htjeli dolaziti k nama, neka slobodno ostanu u Chioggi. Tamo im jamačno nije tako dobro, kao što im je kod nas, kad se k nama doklate.

Da se suzbije skupoća ribe, trebalo bi, da se opć. poglavstvo brine oko strogod obdržavanja izašlih naredba u tom pogledu, pa da se cijena svim vrstama ribe označi s tablicama, da se zabrani ili opredijeli izvažanje ribe u Rijeku i susjedna mjesta, a da se opće stanoviti dio ulovljene ribe mora ostaviti ovdje. Mogla bi se utanačiti u dogovoru s ribarima najviša cijena običnijih riba, da i u pogledu prodavanja ribe po kućama — što se osobito odnosi na ribu iz Moščenica, Rabca i Cresca — treba štogod odrediti. Glavno je ustanoviti štogod obzirom na izvoz i cijenu ribe. Ako se odredi obvezatno izveštavanje, cijene ribi pomoću tablica, tad se ne će dogoditi, da neupućeni stranci dižu cijenu ribi, pa ne će toliko trpjeti siromašniji slojevi pučanstva.

Učinite štogod gospodo Zupar, Velussig, Pegan i dr. pa čete tim bijelodano pokazati, da vi nemate nikakve koristi, ako puštate, da oni trpe, o čijoj koristi vama mora biti stalo, jer ste zato ovdje, da više gledate njihovu korist, nego li svoju.

Baderna.

Sa ovih strana Vam se jako malo javljamo pa čete misliti da nam ide kako po loju, ali žali Bože ide sve to drugačije i slabije nego se misli. Baderna je zaisto malo mjesto ali napram što je bila na-trag 5-6 godina je sada čisto preporodjena i sva drugačija nego je bila prije. Baderna, je prije čamila u robstvu talijana (Porečana) a sada može ponosno kazati da je sama svoja i da ih ne treba više, što je ojima osobito na arcu. Pred nekoliko godina ustanovilo se je ovdje «Gospodarsko društvo» i «Povajilnica» koje do sada hvala Bogu dosta lijepo napreduje i izbavilo je cijelu občinu od naših prijašnjih oderuhi.

Sazidala se krasna kapelica «Lurske Majke Bojze» sa liepim prvijem koja je Baderni na veliku čast svjetovnu i korist duševnu. Učinilo se mnogo za korist du-

ševnu i tjelesnu za koju moramo biti zahvalni najprije neumornomu našem g. župniku, a onda svim njegovim nasljednikom.

Ide se hvala Bogu naprieda koli duševno toli materijalno, ali žali Bog u ovom posljednjem imamo još puno protivnika. Za sada da ne bude smutnje u narodu nećemo iznašati imena. Preporučamo da se svi naši živo zauzmu za «Društvo» i u obće za ovako narodno poduzeće te da i činom posvjedoče ljubav do narodne stvari. Opetujemo da za sada ne govorimo više, nu ne šede li nam tkočog mira govoriti ćemo jasno i pokazati narodu «prijetelja» od kojega nek nas Bog čuva.

Dalmatinski vjesnik.

To blaženo jezično pitanje nikad kraju nemože doći. Kad se radi o nama hrvatima sve moguće se zaprieke pojavljuju samo da ne dodjemo do svojih najelementarnijih prava. Lani je vladin savjetnik Tončić svečano izjavio u dalmat. saboru, u ime vlade, da će jezično pitanje biti riješeno «do konca godine». Godina 1907. je međutim prošla i evo već smo u drugoj polovici ožujka 1908. a jezično pitanje još nije riješeno, još se u najčistoj hrvatskoj zemlji talijanski uređuje.

Sada se je pako g. vladin savjetnik Tončić drugičje izrazio. Kazao je suradniku «Narodnoga Lista» da se «jezično rješenje primiče kraju». To je nova krilata fraza, samo da zasliepi ljudstvo, nu do rješenja mora doći.

Na 22. lipnja izište zakonita perioda današnjem zasjedanju zem. sabora, te će se na svaki način prije tog roka još jednom savzeti sabor, koji će nađamo se muzevno reći svoju te ne će dopustiti da se odgadjja sa ovako važnim životnim pitanjem.

* * *

Talijansko načelo u pitanju sveučilišta «Trieste o nulla» je vrlo labavo. Dočim se njega drže mladij fanatizirani elementi u Trstu i u Istri, stariji bi bili zadovoljni sa Bečom kako hoće vlada. Trentincima s druge strane nebi na zao bilo da se sveučilište osnuje u Roveretu a na koncu dolaze Ziliootti i Ghiglianovich, zastupnici «talijanstva» u Dalmaciji koji bi rado vidjeli sveučilište u Zadru. U tu su se svrhu odputili ovih dana u Beč te govorili s ministrom predsjednikom nu vratili se pokunjenih glava. Zauzeli se također za talijanski uredovni jezik, a ministar im je onako po ministarsku ogovorio i liepo odpravio put toplog juga. Stalno je to da budu li svi hrvatski i srbski zastupnici na svojem mjestu, rješenje mora doći povoljno za nas.

* * *

Dne 23. kolovoza t. g. prigodom 23-godišnjice obitanka «Hrvatskog Sokola» u Zadru, posvetiti će se i razviti društvena zastava.

Kranjski sabor.

Po konačnom rezultatu saborskih izbora u Kranjskoj odabrano je 26 zastupnika od pučke slovenske stranke (kler.), 9 slovenskih liberalaca i 11 njemaca.

Oporuka českog rodoljuba.

Dne 11. t. mj. preminuo je predjednik české akademije Hlavka. Svojom oporukom ostavio je četiri milijuna imovine u narodne svrhe.

Hrvati i Hrvatice!

Sjetite se svakom zgodom «Druže sv. Ćirila i Metoda» za Istru. Upotrebljavajte Družbine marke, a svaka zapada samo i novčić. Kupujte uvijek Družbine cigice, cigaretni papir i druge proizvode.

«Omniбус» se prodaje osim u Puli (u 28 tračika) još u sljedećim mjestima: Mali Lošinj: kod g. Dobrilović i g. R. Mioni.

Veli Lošinj: kod g. S. Szalay.
Nerezine: kod g. I. Sokolić.
Rinj: kod g. V. Lenac (via Fosso).
Voleško: kod I. Spendou.
Opatica: kod g. A. Tomašić.
Lovran: kod g. B. Nathan.
Pasin: kod g. I. Novak.
Zadar: kod Hrvatske knjižarnice.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

L'amministrazione comunale

Polta non ha la sua legale rappresentanza comunale, ma gli affari comunali vengono amministrati dalla Giunta. Quantunque a tutto rigor di legge, la Giunta non può fare nuovi contratti finanziari pure essa intende caricarci di un nuovo debito di 3 milioni di corone per — così dicono i «liberals» — unificare altri debiti!

I socialisti già da più tempo stanno in guardia contro questo nuovo attentato alle nostre sacoccie. Ciò è una nuova prova del falso e disastroso passo fatto appunto dai socialisti che, al tempo delle elezioni comunali, si collegarono con la camorra contro la coalizione che voleva sanare il paese dai finanziari malori che lo tormentano.

È sintomatico che il veterano dei «liberals» il dott. Glezer diede pure le dimissioni dalla Giunta. In generale il dott. Glezer sa di essere vecchio e di non capacitarsi nei tempi odierni quando è la vita reale — tutt'altra che quella dei tempi di Roma e Venezia — della quale si deve tener conto, ed è il popolo che poderoso alza la sua voce.

Lussinpiccolo, 12. III. 1908.

Dunque all'udienza d.d. 7 corr. l'anziano di Unie fu condannato a 60 corone di multa rispettivamente a 6 giorni d'arresto, per avere offeso il parroco, come spiegato nella mia ultima corrispondenza. Forse che il signor anziano si quatterà alquanto e imparerà a rispettare chi deve. Col signor anziano s'intratteremo ancora.

Per oggi, curiosi, domandiamo: dove sono quelle 200 corone rimaste dal sussidio del governo per il riparo della strada Maročol-Unie? — Il governo aveva dato 2000 corone di sussidio; a quanto ci consta, ne furono spese 1800, e le 200 corone dove sono?

Con piacere constatiamo che la società di navigazione ragusana, fece il suo dovere ed espose per la locale agenzia la tabella bilingue, prima in croato e indi in italiano. Non è così coll'agenzia «Dalmatia» ove è tutto italiano, quasi fossimo in Ancona.

La prima cosa è quella di nominare tosto un altro agente il quale colla sua imparzialità, conoscenza e uso anche del croato, non dia luogo a giustificati lamenti della popolazione e non nuoca così alla società.

È inqualificabile il procedere dell'Ungaro-Croato, che tiene quivi per agente un croato che odia il nostro popolo e la nostra lingua. In generale in quest'agenzia pare pure di essere in piena Italia. Che cosa fanno i signori a Fiume? Conosciamo parecchi patrioti, membri della direzione, i quali non dovrebbero permettere che le agenzie dell'Ungaro-Croato siano ricetto dei nostri nemici. Naturalmente che anche quivi la tabella è esclusivamente italiana.

Il Lloyd a. fece nella Dalmazia il suo dovere e ordinò le tabelle e le altre iscrizioni anche nel croato. Attendiamo un tanto anche a Lussino.

Cherso.

Il truce fatto di sangue del 3 corr è il tema generale dei discorsi. Ad aggravare la posizione pare che i feriti e molti altri nostri consenzienti verranno posti sotto accusa e chi sa, essendo noi in Turchia, anche condannati!

Le gravissime conseguenze che ne derivano non si possono prevedere. Il sangue ha delle particolari e gravi influenze sugli animi. Se la giustizia non viene appieno soddisfatta e non solo le due guardie ma anche altri ancor più responsabili, non vengono puniti, non possiamo garantire nulla. Fa orrore al pensare al barbaro procedere della guardia Marchian col povero Kastelan.

Quando la di lui quindicenne figlia Maria gli si appiccò al collo, il Marchian, con un colpo di sciabola, divise il padre dalla figlia! Portandolo, ferito gravemente, in prigione, lo tirava come un cane. Aggrappatolo per la camicia e la giacca al collo lo spingeva innanzi e ogni due passi lo lasciava cadere a terra per cacciare, colla sciabola sguainata, il popolo che lo inseguiva. Senza timore di esagerare possiamo dire che ciò lo fece per 30-40 volte!

Quando il Kastelan, arrivato in prigione, chiese ripetute volte l'assistenza medica, gli fu risposto: «questo sarà affar nostro»!

Appena due ore dopo il medico prestò qualche cura al Kastelan e al Rošović, gridando perché non lo si chiamò prima e, bisogna sapere, quanto tempo si dovette attendere fino la sua venuta?

Eppure, dopo tanta barbarie, saranno forse ancora i nostri uomini condannati perché rei di non aversi lasciato trucidare!

Non la pa saranno però franca i nostri avversari, e sapremo noi castigare a dovere tutti i colpevoli. Così l'iddio ci aiuti!

Un buon rimedio domestico. Tra i rimedi domestici che sogliono usarsi per frizioni lenitive e revulsive in casi d'infreddamento ecc. va citato in primo luogo il *Liniment. Capnici Comp. coll' «Ancora»* (surrogante il «Pain-Expeller-Ancora») che viene preparato nel laboratorio della farmacia Dott. Richter in Praga. Il prezzo ne è modico: cent. 80, Cor. 1.40 e 2.— la bottiglia; ogni bottiglia è posta in un elegante scatola riconoscibile alla ben nota «Ancora».

Mali oglasnik.
Il piccolo notiziario.

Ciena do 15 rieti 30 para, preko svaka riec 2 p.
Za veće trgovačke oglase može se dobiti cjenik u našoj papirnici; jamci se za nisku cienu

Pino a 15 paro - il prezzo è di 30 cent. e ogni parola di più 2 cent.
Per le inserzioni commerciali di più grande formato si può ritirare la tariffa nella nostra tipografia, i prezzi non temono concorrenza.

Si ricevono le inserzioni in italiano, croato e tedesco.

KLESARSKI MAJSTOR JOŠIP NEGUDE, TRST, Viale Raffaello Sanzio, Sv. Ivan 855 — za svakovrstna navadna i umjetna djela od kamena, mramora, gipsa granita itd. kako: oblike, portale, stopnjice, obore, različne tiskove, oltare, propovjednice, krstionice, grobišta, spomenike i svakojaka ornamentalna i monumentalna djela — najuljudnije preporuča svoju klesarnicu, koja glasom mnogobrojnih pohvala radi najsolidnije, najtočnije, najcjenije. 99

AFFITTASI prontamente camera ammobigliata in Piazza Foro N. 19, 1 piano. 101

VENDESI nella tipografia Laginja e comp. via Giulia 1 vecchi giornali a 8 soldi il chilogramma. 86a

PRODAJE SE u tiskari Laginja i dr. via Giulia 1 stare novine po 8 novčica kilogram. 86

Trgovcima i raznim gospodarskim društvima na znanje: U našoj Narodnoj Tiskari Laginja i drug. mogu se dobiti razne trgovačke i zapisničke knjige uz jeftinu cienu. 52

Pučkim školama i konsumnim društvima preporuča se osobito naša «Narodna Papirnica» za nabavu raznih školskih teka i risanka kao i pločice i ine školske potreboće, te sve knjige i tiskarnice potrebne za konsumna društva. Preprodavačima znatan popust. 52 a

•• JEFTINO I BRZO. ••
CEDULJICE
za
sv. ispovjed i pričest
izradjuje
NARODNA TISKARA
LAGINJA i dr. — PULA
Via Giulia, 1.
•• JEFTINO I BRZO. ••

Grande Deposito Aceto
POLA, angolo via Sissano e via Diana presso
FRANCESCO BARBALIC
Prezzo: Fino 20 litri a 12 cent.
Il litro e oltre 20 litri a 10 cent.
Il litro.

Veliko skladište octa
(kvasine)
PULA, na uglu ulica Sissano i Diana kod
FRANA BARBALIĆA
Cienu: Do 20 litara po 12 jara
litara preko 20 litara po 10 jara.

Zigice „Družbe sv. Cirila i Metoda“
prodavaju se
u trafici Fejt, via Barbacani
u trafici Iv. Zica, via dell' Ammiragliato
u trafici Dorčić, via Kandler
u trafici Petoros, na rivi
u dućanu Verginella, u via Circonvallazione, i
u trafici M. Schlütz, državni kolodvor.

Sirate i kupajte „Omnibus“

CIGARETNI PAPIR
u korist
Družbe sv. Cirila i Metoda
pregledan po Dr. Janežoku
prodaje se
u trafici Fejt via Barbacani
• • Dorčić via Kandler
• • Bolčić via Mioerva
• • Iv. Žic via dell' Ammiragliato
• • Mentschik via Veterani
• • Ropotar via Sergia
• • Blaha via Giovia.

SCUOLA di MUSICA „Giuseppe Tartini“
POLA — Via Besenghi N. 2 — POLA.
Approvata dall' r. Consiglio scolastico provinciale dell' Istria.

In questa s' impartisce:

a) Lezioni di Violino	d) Lezioni di Armonia
b) „ „ „ Pianoforte	e) „ „ „ Contrapp. e fuga
c) „ „ „ Canto	f) „ „ „ Composizione

Per le lezioni di Violino e Pianoforte l' onorario è fissato al minimo cor. 5 (cinque) mensili per 2 lezioni alla settimana. — Per le lezioni di Canto, Armonia, Contrappunto, Fuga e Composizione l' onorario è fissato al minimo cor. 30 (dieci) mensili per 2 lezioni alla settimana.

Per iscriversi e per maggiori chiarimenti rivolgersi alla Direzione della Scuola, Via Besenghi N. 2.

Il Direttore insegnante: C. Borzi.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju sadržajnih djetelova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te plaća od tatoga 4%,
cielo bez ikakvog odbitka.

Vrača na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog otkaza, a iznos od 1000 K ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odkas, uz odkas od 8 dana.

Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku i sudžnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podne i 3-6 sati poalte podne; u nedjelju i blagdane zatvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u viale Carrara vianitta kuća (Narodni Dom) prvi pod deeno, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Narodna Tiskara i Knjigovežnica
LAGINJA i drug.
prije J. Krmpotić i drug.
Via Giulia br. 1. — PULA — Via Giulia br. 1.

PREPORUČA SE ZA:

TISKARSKE, KNJIGOVEŽKE, GALANTERISKE RADNJE	SAMA IZRADUJE PEČATE
---	----------------------

IMADE U ZALIH TISKANICE I KNJIGE ZA P. N.
OBĆINE, CRKVE, ŠKOLE, TRGOVAČKE KNJIGE, PISAN-
ODVJETNIKE, POSUJILNICE I KE ZA ŠKOLE, PISARŠKE I
KONSUMNA DRUŠTVA RISARŠKE POTREBŠTINE

PRODAJA PAPIRA NA MALO I VELIKO.